

Súd: Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka: 2P/20/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5419200810
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Iveta Bebejová
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2019:5419200810.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dolný Kubín sudkyňou Mgr. Ivetou Bebejovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: H. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. Ď. - W. Ď., A. XXX/X, t.č. N. P. A. XX, maloletý v konaní zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín, dieťa rodičov - matka: M. S., rod. S., nar. XX.XX.XXXX a otec: O. S., D.. XX.XX.XXXX, P. F. H. N. S. O. t.č. N. N.Í. A. XXXX, A., Č. F., v konaní o návrhu pestúnov 1/ L. S., rod. Z., nar. XX.XX.XXXX V. X/ H. S., D.. XX.XX.XXXX, P. H. N. P. A. XX, na zrušenie pestúnskej starostlivosti a nariadenie ústavnej starostlivosti, za účasti Okresnej prokuratúry Dolný Kubín, takto

rozhodol:

I. Súd z r u š u j e pestúnsku starostlivosť manželov L. S. a H. S. do ktorej bol zverený mal. H. S., nar. XX.XX.XXXX rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín č.k. 8P/46/2016 - 104 zo dňa 03.11.2016.

II. Súd n a r i a d ť u j e nad mal. H. S., nar. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude realizovať v Centre pre deti a rodiny Liptovský Hrádok.

III. Matka M. S. je p o v i n n á platiť na výživu mal. H. počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku sumu 60,- eur mesačne vždy do každého 20. dňa v mesiaci vopred, pričom výživné je povinná poukazovať zariadeniu v ktorom je maloletý na výkon ústavnej starostlivosti umiestnený.

IV. Otec O. S. je p o v i n n ý platiť na výživu mal. H. počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku sumu 60,- eur mesačne vždy do každého 20. dňa v mesiaci vopred, pričom výživné je povinný poukazovať zariadeniu v ktorom je maloletý na výkon ústavnej starostlivosti umiestnený.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1/ Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 06.06.2019 sa navrhovatelia - pestúni domáhali zrušenia nad maloletým H., nar. XX.XX.XXXX pestúnsku starostlivosť a nariadiť nad maloletým ústavnú starostlivosť.

2/ Návrh odôvodnili tým, že maloletý pochádza z manželského vzťahu svojich rodičov, pani M. S., nar. XX.XX.XXXX a pána O. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. O.. Rozsudkom Okresného súdu Levie č. k. 2P/37/2015-51 zo dňa 05.06.2015 bol maloletý H. so svojim bratom V., nar. XX.XX.XXXX zverený do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti. Dôvodom zverenia maloletého do náhradnej starostlivosti bolo zanedbávanie starostlivosti zo strany jeho biologických rodičov, ktorí v nadmernej miere požívali alkoholické nápoje. Po absolvovaní prípravy na pestúnsku starostlivosť a zapísaniu sa do zoznamu o náhradnú rodinnú starostlivosť podali návrh na zverenie maloletého do pestúnskej starostlivosti. Súd predloženému návrhu vyhovel rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín č.k. 8P/46/2016/104 zo dňa

03.11.2016 boli ml. V. a mal. H. S. zverení do ich spoločnej pestúnskej starostlivosti. Maloletý H. od septembra 2018 navštevuje piaty ročník Spojenej školy internátnej v Levoči. Počas týždňa býva na internáte a s nimi trávi každý druhý víkend. Po čas víkendov na internáte má zabezpečený program. Maloletý H. pravidelne navštevuje pedopsychiatria MUDr. Naďa, ktorý na základe diagnózy (F 90.1 - hyperkinetická porucha správania) a vystupňované poruchy správania, neprimerané sexualizované prejavy a výchovné problémy odporučil hospitalizáciu v Detskej psychiatrickej liečebni Hraň. Od 16.07.2018 do 22.10.2018 bol H. hospitalizovaný v liečebni. Po prepustení z liečebne mu „dobré správanie“ vydržalo asi dva týždne. A opäť sa vrátilo do „starých koľají“ voči ostatným je zákerný, ubližuje fyzicky deťom, klame, je veľmi náladový. Nevhodné správanie sa stupňuje aj v škole. Dňa 17.04.2019 maloletý absolvoval pravidelnú kontrolu u pedopsychiatra MUDr. Naďa, ktorý mu odporučil hospitalizáciu na detskom psychiatrickom oddelení Psychiatrickej kliniky Martin s nástupom 26.04.2019. Po prepustení z oddelenia odporučil umiestnenie v súkromnom liečebno-výchovnom sanatóriu. Maloletý je od 20.05.2019 na dobrovoľnom pobyte v Liečebno - výchovnom sanatóriu Poľný Kesov. Nakoľko vyčerpali všetky možnosti ich pomoci maloletému H. (dobrovoľné pobyty v zariadeniach, absolvovanie filialnej terapie, psychologické poradenstvo), došli k záveru, že už je starostlivosť o neho na úkor ich biologickej rodiny a rozhodli sa ukončiť pestúnsku starostlivosť. Kontakt s maloletým budú naďalej udržiavať a budú si ho brávať aj do ich domácnosti na krátkodobé pobyty. Biologickí rodičia boli o celej situácii informovaný a s ich návrhom súhlasia. Nakoľko na ich strane nedošlo k žiadnej zmene, nie je toho času možné, aby sa maloletý H. vrátil do ich osobnej starostlivosti. Biologickí rodičia nemajú stále bývanie a ani pravidelný príjem.

3/ Do konania dňa 26.06.2019 vstúpila Okresná prokuratúra Dolný Kubín.

4/ Opatrovník listom zo dňa 09.08.2019, ktorý bol na tunajší súd doručený dňa 12.08.2019, podal na maloletého H. správu zo šetrenia rodinných pomerov. V správe uviedol, že dňa 08.08.2019 bolo vykonané šetrenie rodinného prostredia maloletého. Pani S. uviedla, že dôvodom zverenia maloletého H. do ich domáceho prostredia bola snaha zabezpečiť mu starostlivosť, pokiaľ biologickí rodičia nepreukážu svoju schopnosť starať sa o ich syna H.. Nakoľko H. z dôvodu svojej diagnózy (F 90.1 - hyperkinetická porucha správania) narúšal a rozvracal fungovanie ich primárnej rodiny, snažili sa to riešiť internátnym školským zariadením, liečebno-výchovným zariadením ako aj reedukačným zariadením. S manželom však dospeli k záveru, že už nie sú schopní v rámci svojich psychických a fyzických schopností, zabezpečiť celoročnú starostlivosť o H.. Prehodnotením aktuálnej situácie dieťaťa a rodiny a určením miery ohrozenia dieťaťa bola v máji 2019 maloletému H. určená stredná miera ohrozenia. Pestúni sa po ponúknutí pomoci tunajšieho oddelenia rozhodli, že H. umiestnia na dobrovoľný do Liečebno-výchovného sanatória Poľný Kesov. Maloletý bol prijatý do sanatória 27.05.2019 do 28.06.2019. V rámci aktualizácie plánu sociálnej práce, bolo do úloh zakomponované aj Liečebno-výchovné sanatóriu Poľný Kesov. Dňa 10.07.2019 bol maloletý na základe dohody umiestnený na dobrovoľný pobyt do Reedukačného centra Čerenčany. Pred nástupom do reedukačného centra, dňa 08.07.2019 bol s maloletým vykonaný neformálny pohovor a primeraným spôsobom bol oboznámený s predmetom konania. H. dal súhlas s vykonaním rozhovoru a tiež dal súhlas na zverejnenie jeho vyjadrenia v súdnom konaní. Maloletý uviedol, že ukončil piaty ročník základnej školy. Najskôr chodil do Levoče, potom bol v sanatóriu a tam aj daný ročník dokončil. Našiel si v liečebno-výchovnom sanatóriu kamarátov. U krstnej L. mu je dobre ale niekedy má nervy. Chodí ku psychiatrovi a užíva lieky. Najlepšie mu bolo na psychiatrickom oddelení v Martine, lebo mohol pozerieť televíziu od večera do rána. Teraz ide do takého centra, lebo neposlúcha. Teší sa tam, lebo L. sľúbila, že budú v kontakte. Biologickí rodičia sú o celej situácii ohľadne ich syna informovaný pestúnmi S.. Avšak neprejavili záujem o zverenie H. do ich spoločnej starostlivosti. Manželia S. sa v súčasnej dobe nezdržiavajú na území Slovenskej republiky. Podľa vyjadrenia pestúnov sa nachádzajú v A., kde pracujú a zdržiavajú sa v pracovných ubytovniach. Na základe uvedených skutočností nemajú rodičia vytvorené vhodné podmienky pre možný návrat dieťaťa do osobnej starostlivosti rodičov. Plnoletý brat maloletého H., O. S. bol v minulosti patologickým hráčom a po preliečení je abstinujúci gambler. V súčasnosti je otcom maloletého dieťaťa a býva v dome rodičov svojej partnerky, preto nie je možné, aby bol H. zverený do jeho náhradnej starostlivosti. S pestúnmi, manželmi S. je oddelenie sociálnej ochrany detí a sociálnej kurately v pravidelnom osobnom aj telefonickom kontakte a po zvážení všetkých okolností sa rozhodli požiadať súd o zrušenie pestúnskej starostlivosti, nakoľko správanie a pobyt maloletého H. v ich rodine zle znáša celá primárna rodina, ale hlavne ich najmladší syn Martin. Vzhľadom k zisteným skutočnostiam a prihliadajúc na diagnózy a potreby maloletého, sú toho názoru, že pre H. v prípade rozhodnutia súdu

o zrušení pestúnskej starostlivosti, bude vhodné nad jeho starostlivosťou nariadiť ústavnú starostlivosť, ktorá bude vykonávaná v centre pre deti a rodiny so špecializovanou skupinou.

5/ Na pojednávaní dňa 13.08.2019 navrhovateľka 1/ uviedla, že sú už rozhodnutí pre zrušenie pestúnskej starostlivosti, pretože bola postihnutá celá ich rodina. H. si vyžaduje veľmi náročnú starostlivosť, v podstate nie je zlý chlapec, avšak má potrebu vyvádzať a často krát sú u neho prejavy agresie, bol nebezpečný pre brata, ich chlapca aj iné deti. Musel byť stále pod dohľadom, pretože ak by nebol tak vždy niečo vyviedol. Toto im hovorili aj a zo školy do ktorej chodil a je to uvedené aj v hodnotiacej správe, ktorú predložila. Tým, že ja musela stále dohliadať na H., trpel hlavne ich syn O., ktorý bol z toho stále v strese. Pociťoval, že sa venuje hlavne H. a nie jemu, avšak nemohla nechať H. bez kontroly. H. často provokoval brata V. aj ďalšie deti, nemohla ho nechať hrať sa s deťmi a rovesníkmi, pretože bolo riziko, žeby im ublížil. Jeho správanie bolo spontánne a nepredvídateľné. Sám to pociťoval, že nie je slobodný, že nie je s deťmi a práve keď bol na pobyte v zariadení, tak hovoril, že je rád, lebo je s inými deťmi. Preto sú toho názoru, že zrušenie pestúnskej starostlivosti je potrebné kvôli ich rodine aj v záujme H.. H. bol v tomto roku hospitalizovaný na psychiatrickom oddelení v Martine kde bol dva týždne s tým, že jeho diagnóza je prakticky nemenná, že je možné ho len utlmiť určitými ľuďmi, násl. bol v Poľnom Kesove. V súčasnosti je H. na ďalšom pobyte, ktorý bol vybavený za pomoci ÚPSVaR Dolný Kubín a to v reedukačnom centre Čerenčany. Na toto zariadenie si H. zvykol, už sa tam adaptoval, pozná personál a deti a je tam spokojný, avšak riaditeľka im povedala, že je možný pobyt len do 31.08., pretože od školského roka sú obsadení a nemajú pre neho miesto. Rodičia H. nevideli dva roky, hoci viac krát prisľúbili, že ho prídu pozrieť aj tento rok na veľkú noc H. to veľmi zle znášal, že nesplnili sľub, posledne sľúbili, že ho prídu pozrieť začiatkom septembra do zariadenia kde bude umiestnený, že vtedy majú dovolenku. U nich je problém, že keď má dôjsť k nejakému stretnutiu kde sú emócie, tak to nezvládnu, lebo je tam problém s pitím. Vzhľadom na to, čo bolo povedané je tu ešte taká možnosť, že od 01.09. by H. mohol ísť znova na dobrovoľný pobyt do liečebne Poľný Kesov, pretože s nimi majú zmluvu do apríla 2020, toto prostredie už pozná a odtiaľ by potom mohol prestúpiť do CDR po rozhodnutí súdu.

6/ Navrhovateľ 2/ na pojednávaní uviedol, že si brali deti k sebe s tým, že bola potreba, aby sa o ne postarali kvôli tomu, že rodičia to nedokázali a vyzeralo to, že tá starostlivosť bude na jeden, dva roky. Neboli ani proti tomu, aby bola dlhšia pestúnska starostlivosť, avšak H. vzhľadom na jeho psychické postihnutie nedokážu pomôcť. Vidia, že u nich nie je perspektíva zlepšenia jeho stavu, iná situácia je u V..

7/ V priebehu konania pestúni ešte zvažovali možnosť zachovania pestúnskej starostlivosti za súčasného uloženia výchovného opatrenia vo forme pobytu maloletého v Liečebno-výchovnom sanatóriu Poľný Kesov (ďalej len LVS Poľný Kesov), avšak toto zariadenie oznámilo, že v prípade dobrovoľného pobytu, respektíve pobytu na základe nariadeného výchovného opatrenia súdu bude maloletý prepúšťaný do domáceho prostredia pestúnov každý druhý víkend a tiež školských prázdnin, čo nebolo pre navrhovateľov prijateľné pre veľkú záťaž. Preto zotrvali na návrhu na zrušenie pestúnskej starostlivosti a súhlasili s nariadením ústavnej starostlivosti a umiestnením maloletého do CDR Liptovský Hrádok s tým, že maloletého si budú brávať k sebe na pobyty po dohode s centrom.

8/ Súd konal a rozhodol v neprítomnosti rodičov. Súd sa skontaktoval s matkou telefonicky a táto uviedla, že na pojednávanie sa nedostavia lebo sa zdržiavajú v ČR, kam odišli za prácou. Uviedla, že s manželom súhlasia aby súd konal a rozhodol v ich neprítomnosti. Obaja súhlasia s návrhom na zrušenie pestúnskej starostlivosti nad synom H., navrhovatelia sa o syna dobre starali a robili čo mohli. Súhlasia aj s nariadením ústavnej starostlivosti nad maloletým, lebo oni sa nemôžu o syna v súčasnosti postarať. Nemajú stále bývanie, sú kvôli práci v Čechách a bývajú v ubytovni zabezpečenej zamestnávateľom, kde žijú v jednej izbe. Chcú zarobiť aby si mohli nájsť bydlisko v blízkosti kde bude H. chodiť do školy aby sa mohli o neho starať. Obaja od 25.06.2019 pracujú v A. - A. V. Z. Y., s. r. o., so sídlom v A., Z. T. XXX. Uzavreli pracovnú zmluvu s dohodnutou mzdou 100 Kč/hod. s bežným pracovným časom, t.j. mali by zarobiť mesačne v čistom okolo 18 000,- Kč. Ubytovanie majú bezplatne zabezpečené zamestnávateľom. Hradia si bežné výdavky + výdavky na dopravu do práce. Otec dlh na výživnom na obe deti už splatil, teraz mesačne platí bežné výživné, matka však má neplatené výživné na obe deti zhruba 3 000,- eur. Chce to postupne splatiť z príjmu v splátkach. Ich súčasná adresa na ktorej preberajú poštu je: T. republika, XXX XX A., A. XXXX. Následne obaja rodičia e-mailom potvrdili súhlas s konaním v ich neprítomnosti s tým, že bez výhrad s návrhom o obsahu ktorého sú informovaný súhlasia.

9/ Opatrovník v prípade zrušenia pestúnskej starostlivosti navrhol maloletého umiestniť v CDR Liptovský Hrádok. Okresný prokurátor vzhľadom na záujem maloletého a prednesy navrhovateľov súhlasil s navrhovaným postupom.

10/ Okrem výsluchu navrhovateľov a vyjadrení opatrovníka a prokurátora súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 8P/46/2016 - 104 zo dňa 03.11.2016 a s uznesením 2P/15/2019 zo dňa 07.05.2019 a s dokladmi založenými v spise.

11/ Vykonaným dokazovaním bol zistený nasledovný skutkový a právny stav:

Rozsudkom č.k. 8P/46/2019 -104 zo dňa 03.11.2016 súd zveril mal. deti S.: V., nar. XX.XX.XXXX a H., nar. XX.XX.XXXX do pestúnskej starostlivosti manželov L. S., nar. XX.XX.XXXX a H. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. A. XX a každému z rodičov určil výživné na každé dieťa vo výške 45,- eur mesačne. Dôvodom zverenia maloletých detí do pestúnskej starostlivosti, čomu predchádzalo ich zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov, bola nedostatočná starostlivosť rodičov o deti. Rodičia mali problém s alkoholom, ktorý pretrvával roky. Situácia v rodine sa nezlepšila ani po absolvovaní protialkoholického liečby, po ktorej opäť prepadli závislosti a starostlivosť o deti nebola na požadovanej úrovni. Pri určení výživného súd vychádzal z potencionálnych mesačných príjmov vo výške zhruba 300,- eur v čistom, ktorí každý z rodičov dosahoval a o ktorý prišli zo subjektívnych dôvodov na strane rodičov. Podľa pravidelných správ opatrovníka nariadená pestúnska starostlivosť navrhovateľov bola na požadovanej úrovni a plnila svoj účel. Pestúni starostlivosť a výchovu mal. V. zvládajú, avšak u mal. H., ktorý je v ambulantnej pedopsychiatrickej starostlivosti MUDr. Naďa (diagnóza ADHD, syndróm porúch správania a emócií, subnormný intelekt) sa poruchy správania stupňovali, čo predstavovalo pre rodinu pestúnov veľkú záťaž. Nevhodné správanie maloletého sa stupňovalo aj v škole. Z týchto dôvodov maloletý absolvoval viacero liečebných pobytov - od 16.07.2018 do 22.10.2018 bol hospitalizovaný v detskej Psychiatrickej liečebni Hraň, od 26.04.2019 bol hospitalizovaný na detskom psychiatrickom oddelení Psychiatrickej kliniky Martin, od 20.05.2019 do letných prázdnin bol na dobrovoľnom pobyte v LVS Poľný Kesov a počas letných prázdnin 2019 bol v Reedukačnom center Čerenčany a následne od septembra 2019 je opäť na dobrovoľnom pobyte v LVS Poľný Kesov. LVS Poľný Kesov v podanej správe z pobytu konštatovalo, že maloletý sa na zariadenie adaptoval, došlo k čiastočnej náprave porúch aktivity a pozornosti a zmierneniu nežiaducich prejavov v správaní a odporučilo predĺženie pobytu maloletého v zariadení aj v školskom roku 2019/2020, nakoľko individuálny prístup a režim s pevne stanovenými hranicami môže mať na jeho správanie pozitívny vplyv.

12/ Súd zistil, že obaja rodičia sú zamestnaní v T. republike. Ich zamestnávateľom je Manuvia CZ Beta, s. r. o. so sídlom v Prahe (personálna agentúra) prostredníctvom ktorej pracujú pre Panasonic Mobile. Zamestnaní sú od júna 2019 a za plne odpracovaný mesiac 7/2019 mali obaja rovnaký čistý zárobok každý vo výške 16 435 Kč (po prepočte kurzom 636,- eur).

13/ Podľa § 52 ods. 1, 2 a 6 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine (ďalej len „ZoR“):

(1) Pestúnska starostlivosť zaniká

a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa,

b) smrťou maloletého dieťaťa,

c) smrťou pestúna,

d) umiestnením maloletého dieťaťa do ochranej výchovy alebo nástupom do výkonu trestu odňatia slobody,

e) právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení pestúnskej starostlivosti,

f) rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej pestúnskej starostlivosti.

(2) Súd zruší pestúnsku starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak pestún zanedbáva starostlivosť o maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to požiada pestún.

(6) Ak zanikne pestúnska starostlivosť z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. c) alebo e) a rodičia naďalej nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, súd rozhodne o ďalšej náhradnej starostlivosti o dieťa; ak súd zistí, že u maloletého dieťaťa sú predpoklady na osvojenie, začne aj bez návrhu konanie o osvojitelnosti. 11)

14/ Podľa § 54 ZoR:

(1) Náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

(2) Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,

b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo

d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

(3) Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné

bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

(4) Ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej

jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

(5) Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

15/ Podľa § 62 ZoR, ods.:

1/ Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

2/ Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

3/ Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. 13)

4/ Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

5/ Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

6/ Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

16/ Podľa § 75 ZoR, ods.:

1/ Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

2/ Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

17/ Podľa § 81 ZoR:

(1) Ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

(2) Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

18/ Keďže pestún je povinný vykonávať pestúnsku starostlivosť v záujme mal. dieťaťa, je nevyhnutné aby s vykonávaním tejto funkcie súhlasil. Ak teda o zrušenie pestúnskej starostlivosti požiada pestún, súd s poukazom na § 52 ods. 2 ZoR obligatórne zruší pestúnsku starostlivosť, preto súd návrhu pestúnov na zrušenie ich pestúnskej starostlivosti, do ktorej bol zverený mal. H. S., nar. XX.XX.XXXX rozsudkom

tunajšieho súdu č.k. 8P/46/2016 - 104 zo dňa 03.11.2016 vyhovel. Vykonaným dokazovaním bolo zistené, že rodičia dieťaťa nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloletého, keď nedokázali zmeniť spôsob svojho života a životné podmienky na takú úroveň, aby bol možný návrat dieťaťa do ich starostlivosti, na viac mal. H. je dieťaťom s vážnymi a dlhodobými poruchami správania, jeho výchova je narušená a z toho dôvodu je dieťaťom zo zvýšenými nárokmi na starostlivosť a výchovu. Z uvedených dôvodov súd za súhlasu všetkých účastníkov konania nariadil nad maloletým H. S. v zmysle § 54 ods. 2 písm. b) ZoR ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude realizovať v Centre pre deti a rodiny Liptovský Hrádok. Toto ústavné zariadenie je pre maloletého vhodné, pretože je zariadením s vytvorenou špecializovanou skupinou a zároveň je vhodné aj z hľadiska zachovania rodinných vzťahov medzi H. a jeho starším bratom V., ktorý je naďalej v pestúnskej starostlivosti navrhovateľov žijúcich v P. A. a tiež aj s navrhovateľmi, ktorí majú záujem aby bol zachovaný súrodenecký vzťah ale aj citové väzby maloletého s ich rodinou.

19/ Zároveň súd s poukazom na § 81 ZoR v spojení s § 62 ods. 1, 2 a § 75 ods. 1 ZoR určil rodičom vyživovaciu povinnosť voči mal. H., každému vo výške 60,- eur mesačne počnúc dňom právoplatnosti výroku rozsudku o nariadení ústavnej starostlivosti. Určené výživné považuje súd za primerané potrebám dieťaťa vo veku 13 rokov a zisteným možnostiam a schopnostiam rodičov. Súd zohľadnil u rodičov tú skutočnosť, že majú ešte vyživovaciu povinnosť voči V. S., nar. XX.XX.XXXX, tiež to, že sú ešte zamestnaný len krátku dobu (po dlhom období za ktoré mali krátkodobé práce len na dohodu) a vyživovacia povinnosť nemá pôsobiť demotivujúco na povinných rodičov z hľadiska ich úsilia o získanie a udržanie stáleho zamestnania a tým pádom aj o zlepšenie ich pomerov. Výživné sú povinný poukazovať ústavnému zariadeniu, v ktorom je maloletý umiestnený.

20/ O trovách konania súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku rozsudku, a to podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresný súd Dolný Kubín, písomne v dvoch vyhotoveniach (§ 355 ods. 1 v spojení s § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1, 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona - zákon č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších zmien.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP). Na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých je miestne príslušný súd, v obvode ktorého má maloletý bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom (§ 371 ods. 1 CMP). Podľa tejto časti sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).